בעזרשית

פנימית שבת קודש (טו')

ע"י הכנה השכינה מתקשרת בו

ויכסהו הענן ששת ימים, ויקרא אל משה ביום השביעי (שמות כד, טז). פרש"י ללמדך שכל הנכנס למחנה שכינה, טעון פרישה ששה ימים. הנראה לרמז בזה מעלת יום שבת. שצריך האדם להיות לו הכנה גדולה כל ששת ימי המעשה, כדי שיהי' יכול לקבל אור קדושת שבת כראוי לו, והשבת רמוז למחנה שכינה.

וזה שאומרים (בזמירות שב"ק) שכינתא תתעטר כו' בווין תתקטר. פי' מי ששומר את עצמו בששת ימי המעשה, הם הווי"ן, אז ג"כ השכינה מתקשרת בו בביכול. וז"ש ויקרא אל משה ביום השביעי, זה שב"ק.

(תפארת שלמה - פרשת משפטים ד"ה ויכסהו)

כמנורת פרקים שחוברו יחדיו

בשם אדמו"ר הגה"ק ר' יצחק מאיר [החידושי הרי"ם] זצ"ל מגור, ששבת הוא כמו מנורה של פרקים שעשויה פרקים. שנתחברו הפרקים להיות מנורה, כן כל ששת הימים נתחברו לעשות מהם שבת, וכמו שאדם מתנהג עצמו בששת הימים, כן עשה השבת. (רמזי שבת - אות תרלז)

כל ימי השבוע יונקים מהשבת

לא תהא מונה כדרך שאחרים מונין, אלא תהא מונה לשם שבת (מכילתא שמות כ, ח). כלומר, היום יום ראשון, היום יום שני בשבת, וכן כולם. כבר האריך הפרדס וביאר, שכל הימים יונקים מהשבת, שיום השבת הוא נקודת המרכז, שעליה תיסוב עגולת הו' ימים, והוא נקרא נקודה אמצעית פנימית וכו'. בְזכור אדם, כי השבוע ג"כ נקראת שבת, כמו השבת, כי ששת ימי המעשה נמשכים מהנקודה, כאשר נתבאר, אזי יקיים בכל יום ויום, קדושים תהיו. וזה שאמר, שתהא מונה ראשון בשבת שני בשבת.

(של"ה הק' - מסכת חולין פרק תורה אור אות לב-מח)

'זכור' שבת העבר - 'שמור' שבת הבאה

בשבת כתיב זכור ושמור, כי שלשה ימים שאחר שבת, צריך לזכור קדושת שבת העבר, ושלשה ימים מקמי שבתא, צריכים לחכות ולצפות שיבוא קדושת שבת הבא, וזהו בחי' שמור, ואביו שמר את הדבר (בראשית לז, יא), וזהו זכור ושמור.

(באר אברהם - ליקוטי שבת דף רחצ)

התפלל שיהיה שבת בהיר וזך

בכל השבוע אני מתפלל על השבת שיהי' לי שבת בהיר וזך, ובכל הד' שבועות שבחודש אני מתפלל על הר"ח שיהי' לי בהיר וזך, וזהו מה שכתוב (שמות כ, ט) ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך, וביום השביעי תשבות, פי' שיהיה כל עבודתך בכל הששה ימים, על השביעי אשר בו תשבות.

(עבודת ישכר - ליקוטים אות יב)

בכל לילה קודם השינה הכנה לשבת

כשתלך לישון תוכל לומר זו הכנה, ובאלו הדיבורים, 'הריני רוצה לישון, כדי להברות גופי לעבודת השם, וכדי לעשות גופי ונפשי רוחי ונשמתי מרכבה, לקבל אור קדושת השבת'. ויכוין על אור שבת הבאה, וגם קדושת השבת שמתנוצץ בכל יום, כדי שאוכל לכבד השבת ולענגו בכל מיני עונג וכבוד ויקר, וכדי לקיים רצון בוראנו שציונו זכור את יום השבת לקדשו.

(שלחן הטהור - מאמר עצות האכילה פי"ב)

העונג הרוחני כפי ההכנה

אם האדם מכין עצמו בששת ימי השבוע לקשר עצמו לשורשו ולהידבק בבוראו, ואינו מטריד שכלו בעניני העולם הגשמי, אז נקל לו לטעום העונג הרוחנית, שהוא השתעשעות עונג מציאות אלהותו יתברך, ואור קדושתו שמתגלה בשבת קודש. משא"כ באם האדם מוטרד בששת ימים של השבוע בהבלי העולם, קשה לו להשיג העונג ההוא בשבת.

(מאור ושמש - סוכות רמזי קהלת ד"ה אמר רבי יוחנן)

מהכנה בחול זוכה לשמחת השבת

אמר [הרה"ק רר"ב ממעזבוש זי"ע], שצריך לקבל השבת בשמחה, לשמוח בו ולהתענג בו, וזה ע"י שמכין א"ע בששת ימי החול לשבת. וזה פי', שבת משוש לבנו נהפך לאבל מחולנו (איכה ה, סו), היינו, ששַבָת היא משוש לבנו, ואם ח"ו אינו מרגיש התענוג והשמחה של שבת, ונהפך לאבל ח"ו, זהו 'מחולנו' מחמת בחינת החול, שלא הכין את עצמו בימי החול.

(צרור החיים - מערכה י אות נח)

לקדש שהשלהבת תעלה מאליה

ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה' (ויקרא כד, ח), רומז הכתוב, כי בודאי מי שהוא טרוד ביצרו כל ימות החול, אי אפשר לו להכין עצמו במחשבותיו להיות קדושים לה', אפילו בשבת, כנזכר בספה"ק ממורינו ורבינו ספר נועם אלימלך בפרשה זאת בפסוק (ויקרא כג, ג), ששת ימים תעשה מלאכה.

רק שצריך כל אדם להכין עצמו בימי החול, ולהתבודד עם קונו ולטהר ולקדש, כדי שיהיה בשבת קֹדש השלהבת עולה מאליה, וזה נקרא בזוה"ק (קרח דף קעט.), שבתון דחול. וזה רמז הכתוב ביום השבת ביום השבת כפליים, לרמז כי חול מכין לשבת כנ"ל.

(עבודת ישראל - סוכות ד"ה ביום השבת)

להמתין ולצפות תמיד לשבת

ושמרו בני ישראל את השבת (שמות לא, טז). ירצה, ע"ד אומרו (בראשית לז, יא) ואביו שמר את הדבר, פירוש, ממתין ומצפה מתי יבוא, והכוונה בזה, לצוות, שלא יהיה השבת בדבר טורח, לצד מניעת מלאכת הרצון ומצוא החפץ, אלא **צריכין לשמוח בו בשלימות הרצון וחפץ בדבר, ותמיד יהיה ממתין ומצפה מתי יבוא.** ואומרו לעשות את השבת, לשלול הכוונה בחפץ מצות השבת למרגוע הגוף ולעונג אשר יתענג, אלא לצד עשות מצות השבת, ולא [illegible] (אוה"ח הק' - שמות לא טז)

כפי הגעגועין מורין לו משמים

בשם מו"ר [החידושי הרי"ם] ז"ל. אמרו הז"ל (שבת י:) על השבת מתנה טובה יש לי בבית גנזי, וק"ל (ב"ב עא.) הנותן בעין יפה נותן, ולכן הנותן בור יש לו דרך, עיי"ש. כמו כן בשבת שנקרא מתנה, ניתן ברכה ג"כ לקבל השבת. ששת ימי המעשה יהיה סגור, וביום השבת יפתח (יחזקאל מו, א). פירשנו כי השבת פותח סגורות ימי המעשה.

פי הבאר נברא בער"ש ביה"ש (אבות פ"ה מ"ו), כי שבת הוא הבאר, רק גם ההכנה בער"ש ניתן משמים, שהוא עת לפתוח פי הבאר. שהיא הדרך לקשר ימי המעשה בהשבת. **וכפי מה שאדם מגעגע לקבל השבת בשמחה, כך מורין לו הדרך**, שהרי גוף המתנה היא הבאר, רק ממילא המשתוקק לכנוס להשבת. ממילא בכלל המתנה גם הדרך, שבעין יפה נותן.

(שפת אמת - פרשת תולדות שנת תרמ"ג)

ביום א' כבר יצייר כי ער"ש היום

כוונת אמרם ז"ל (ביצה טז.) מחד בשבתא לשבתא. פי' שראוי לאדם לצייר בחד בשבתא, כאילו היום הוא ערב שבת ממש, והזריזות העצומה שנוהג בהכנתו בערב שבת, צריך לנהוג תיכף מחד בשבתא. **כי כל ששת ימי המעשה צריכים להיות כיומא אריכתא, והיום הוא ערב שבת**, וצריך לירא ולפחוד פן ח"ו יגיע שב"ק, והוא אינו מוכן ועומד לקבל הארתה וכו'.

(אהבת שלום - פרשת משפטים ד"ה כי תקנה)

לחשוב תמיד מיום שכולו שבת

בעוה"ז בהיותו נמשך אחר החושך בעצת יצרו, שכח יום השבת יום שכולו שבת, שהוא עולם הנשמות ששם עיקר ישיבתו, ולכן מיום שנתן אל לבו שכחתו, והוא רוצה לשוב בתשובה, צריך שיהיו לעולם בגדיו נקיים, **ושכל יום יחשוב שהוא שבת, שמא באותו יום יזדמן לעולם שכולו שבת**, כמו שאמרו (אבות ב, יב) ושוב יום אחד לפני מיתתך.

(ראשית חכמה - שער הקדושה פ"ב אות כז-כח)

מלבד הכנה לית לה מגרמה כלום

שבת אין לה מגרמי' כלום, רק מה שמכינים בששת ימי המעשה. ומה שאין לשבת מגרמה כלום, לפי שמזלה שבתאי. אבל ודאי יש לה מעלה אחרת השולטת עליו. (הגר"א - איוב א ב)

השבת מקבלת יותר קדושה

איתא בזוה"ק (ח"ג דף קלד.) הכל תלוי במזל אפילו ס"ת שבהיכל, וביאור הדברים הוא, דהנה כל מצוה ומצוה הרי ככל יותר שמקיימים המצוה, מקבלת המצוה יותר קדושה, ולכן גם בס"ת כל יותר שקוראים מתוכה, הרי היא מקבלת קדושה יתירה.

והנה כי כן הוא גם במצות שבת, **שבכל זכירה וזכירה שזוכרים את השבת. הרי השבת עצמה מקבלת יותר קדושה** ע"י הזכירה. וזהו רמוז בכוונת הפסוק 'זכור את יום השבת' וע"י הזכירה 'לקדשו', תתקדש השבת בקדושה יתירה. ועוד זאת למדנו, שלא רק בשמירת השבת יש מצוה, אלא גם בזכירת השבת לבדו כבר יש מצוה, שהרי ע"י הזכירה בלבד, כבר מקבלת השבת על ידיה קדושה יתירה ונוספות.

(דברי יואל - פרשת זכור עמוד תשא ד"ה והנה)